

De *Postryder* verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEF, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteuren.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel 25 centiem.

TONGEREN DEN 20 APRIL.

's Konings ziekte.

Men leest in eene byzoniere korrespondentie uit Brussel, aen den *Amsterdamsche Courant* : « Dezer dagen was men hier ongerust over Leopolds gezondheidstoestand. Volgens brieven uit Londen werd de koning op het oogenblik dat hy zich gereed maakte om over Parys naar België terug te keeren, door eene ernstige keelontsteking aengetast, die het noodzakelyk maakte een afscheidsgaladiner af te zeggen, dat te zynere by koningin Victoria gereed werd gemaakt. De zaak kwam aen 's konings geneesheer zoo zwaarwichtig voor, dat hy last gaf aen den graef van Vlaenderen er van kennis te geven en hem te verzoeken over te komen. Sedert kwam echter verbetering in den toestand, en de prins kreeg bericht dat hy te Brussel blyven kon. De tyder is echter nog niet zoo verre hersteld, dat het tydstip van vertrek bepaald kan worden. Ik geloof dat Leopold zich niet in Frankryk zal ophouden, te meer daer zyne reis naar Parys nutteloos geworden is, vermits Napoleon III besloten heeft (gelyk uit de rede van M. Rouber, in het Wetgevend Lichaem gebleken is) het fransche leger in Mexiko te doen blyven tot zoo lang dit noodig zal zyn. Dit was, gelyk ik u eenige malen zeide, steeds het doel der poogingen van koning Leopold, en zyn wensch is vervuld. »

Tweegevecht.

In dezelfde korrespondentie leest men over dit punt het volgende :

« Nog steeds wordt er gesproken over 't duël van den minister met de volksvertegenwoordiger de Laet. Men is zeer nieuwsgierig te weten, of eene gerechtylke vervolging tegen de duellanten zal ingesteld worden. Ik verneem dat de procureur-generaal aen den minister van justitie gevraagd heeft hoe hy in dit geval hebbe te handelen. « Dit is uwe zaak M. de Bavay, » zou M. Tesch hebben geantwoord; « In België is de justitie vry in hare handelingen, zonder eenig aanzien van persoon. » Zooveel is zeker dat, wanneer men een tweegevecht, dat zooveel gerucht gemaakt heeft, ongemerkt laet voorby gaen, men later de wet op het duël ook niet op andere personen zal kunnen toepassen. Hierby komt dat sedert eenigen tyd in België een *duellomanie* heerscht.

By zulk een vecht-epidemie zal het zeer moeijelyk zyn de wet, die het duël beteugelt, niet toe te passen. Wordt tot het instellen der vervolging besloten, dan moet het openbaer ministerie vergunning daertoe vragen aen de Kamer na de paesch-vakantie; wordt die vergunning daertoe verleend, dan moet de zaak dienen voor het hof van kassatie, het eenige waervoor een minister kan te recht staen. Sedert 1830 zal dit den eersten keer het geval zyn. »

De nuttige vogelen.

De mensch voert een billyken oorlog tegen de dieren welke de vyanden van de rassen zyn, die hy tot huisdieren heeft opgeleid of die zyne lander beschadigen. Ongelukkiglyk, in zyne onwetendheid, gebeurt het hem dikwyls dieren omhals te brengen welke, zelfs ook als ze in vryheid leven, hem de grootste diensten bewyzen.

Om niet buiten de klas der vogelen te treden, er zyn weinig landbouwers die niet vyandelyk handelen jegens de nachtroofvogels, wier afzigtelykheid, dikke oogen en yselyk gekras, wier eenzaam leven op de torens, dikwyls in de nabylheid der kerkhoven, bygelooivige gedachten uitlokken. Ook, als de boer er een vangen, kan, nagelt hy hem levend, met opengepreide vlerken, op de poort zynr schuer. Dit zegeteeken zal door zyne oogsten duer betaeld worden, want die vogelen, welke valschelyk als slechte voorboden doorgaen, welke gedoemd en aen het kruis geklonken worden, mogen worden gerekend onder die welke het meest nut aen den mensch bybrengen.

Inderdaed, uitgezonderd de *Grand-Duc*, die des avonds vroeger en des morgens later in zynen nest terugkerende, dikwyls jagt maekt op hazen en konynen, leven schier al de vogelen dezer familie van muizen en ratten. Hun uitnemend scherp gehoor, hun gemak om in de duisternis te zien, hunne stille vlugt, maken deze vogelen uitnemend geschikt tot het verrassen der kleine vreetende dieren, die by nacht uit hunne holen treden ten einde hun voedsel te zoeken.

De gematigde berekeningen stellen vast dat een steenuil voor eigene verbruiking jaarlyks

ruim zes duizend muizen verslindt; heeft by jongen, by levert hen middelmatiglyk alle vyf minuten eene muis. Daerenboven verslinden deze dieren eene aanzienlyke hoeveelheid sprinkhanen, avond-insekten en nachtslinders. Dikwyls vliegen zy in de zolders en schuren, om er muizen en ratten te vangen. De steenuil, zegt een vermaerde landbouwkundige, is eene geveugelde kat die een grooten eetlust heeft en veel werk allegt. Hy heeft gelyk; een nest steenuilen in eene hofstede is tien katten waerd.

Onder de roofvogels die by dage ter jagt gaen, rigten de kerkuil (*crecerelle*) en de havik insgelyks eene groote slagting aen onder de muizen, welke zy heel en al inslokken, zonder ze eens aen stukken te byten. Maer in hunne maeg scheiden huid en beene van het vleesch en worden door den bek uitgeworpen, in den vorm van bollekens. Van daer dat de kerkuil en de havik, even als de meeste nachtroofvogels, slechts de helft van hunnen buit behouden.

Ik zeg niet dat de jagtvogels niet eenige kleine stuks wild opslorpen; maer de balans makende tusschen de bewezen diensten en de aengerigte schade, bevindt men dat de diensien verreweg in meerderheid zyn.

Komen wy tot de talrykste en aenbelangen-lyste groep van de klas der vogelen. De musschen begrypen de heele reeks graen- en insektenetende vogelen, dit is te zeggen al die lieve diertjes, echte gunstelingen van de schepping, die in de heete landen in prachtig gekleurde pluimen zyn gedost, en in onze koudere streken zoo lief, zoo levendig en zoo licht zyn. Is er iets ter wereld zoo liefelyk als een vogelken? Het pieret de aenvalligheid met de schoonheid; het is gezwind in zyne bewegingen, het zy gedurende de vlugt, het zy op den boem, het zy op eenen tak; door zyn gezang is het de stem der eenzaamheid, de muziek van het bosch, het lied der boomen, de lofzang der lente. Zyn hart klopt zeedr dan dat der overige woens; van daer dat het vlytiger, blyder, vuriger en driftiger is; het is ook meer verkleefd aen zyn gezin. Het vraegt niets beters dan met ons in vrede te leven. Georne komt het onze wooningen naby: 't is op de boomen en in de hagen onzer hoven dat de meest onzer zingende vogels, de nachtegaal, de grasmusch, de vink, het rool koningken by voorkeur de wieg hunner jeudige familie vestigen. 't Is by klaren dagen en in onze tegenwoordigheid dat zy zich onledig houden met de zorgen hunns huisgezins. Zyn zy niet voor ons vrienden, die door hun lied ons werk vervrolyken?

Zy zouden nog veel gemeenzamer met ons omgaen, indien hun aengeboren wanstouwen tegen ons niet bestond. De natuurkundige Darwin, die in 1858 de Galapagos-eilanden bezocht, zag een merlaer op een kopje zitten, betwelf hy in de hand hield, en er gerustelyk uit dronken. Ofschoon de Europeanen, die sedert ruim eene eeuw die streken bezoeken, er genoeg in de schepping de vogelen met wisslen neder te gaen, zyn de vogelen dezer eilanden nog niet bang van den mensch.

De onzen vermaken ons niet alleenlyk door hunne liederen; zy zyn de beste bewakers onzer hoven, boomgaerden, velden en bosschen. 't Is op den oogenblik dat de insekten, die ten koste onzer landbouw-produkten leven, ten allen kanten oplagen, dat de kleine vogelkens 'ontent terugkeeren. Zonder hunnen bystand ware de mensch machteloos ter bestryding van de rassen, welke van alle punten van den gezigteinder in talloze legerscharen zich op zyne teelten nederstaen, legerscharen welke even zoo zeer door hare kleinheid als door hare verschrikkelike vruchtbaarheid, aen zyne vervolging ontsnappen, ja dikwyls ook aen zyn oog; maer het oog van den vogel is als een mikroscoop, die voorwerpen openbaert welke het menschelyk oog niet ontwaert. Eene enkele moes eet ruim drey honderd vliedersjeren in den loop van een jaer; er zyn niet minder dan vyf-en-veertig duizend insekten van noode om een nest harer jongen groot te kweken; nu, zy heeft er twee dikwyls dry in een jaer. De aankomst dezer waekzame en vlytige werkers is dan ook eene aanzienlyke weldaet voor den landbouw; en wy onthalen en behandelen ze alsof ze integendeel echte plagen waren.

Ter nauwernood zyn hunne nesten gebouwd, of de schooljongens sporen ze op: zy doorloopen land en bosch, kruipen door het klein hout, doorzoeken de hagen en beklommen de hoogste boomen. Zyn de jongen nog niet uitgebroid, de kleine gutten maken sich meester van de eijeren. De slagtoffers dezer haerdelooze barbaren worden op vier-en-twintig miljoen begroot. Dan verschynt de herfst, het tydstip der jagt; de slagting herbegint op eenen groot voet. De arme vogelkens worden op alle mogelyke wyzen gevangen. De mensch schynt al de hulpsbronnen van zyn vernuft te hebben aangewend tot het

uitvinden van vernielingsmiddelen tegen die liefelyke lucht-muziekanten. Voor hen is nergens veiligheid te zoeken; indien, by heet weder, de dorst hen naar de beek lokt; indien hunne begeerlykheid door eene vrucht wordt opgewekt; zien zy, ten tyde der schuerscheit van het voeder, graen op een landgestrooid en andere vogels van hun slach er rondvliegen; zet de kreet van eenen vyandelyken vogel hen aen om zich ter gemeenschappelyke verdediging te verenigen, zy vinden overal de dood, en niets dan de dood.

(Wordt vervolgd)

Moordery te Favril.

Wy hebben sedert eenige weken niet meer gesproken van het schrikwekkende drama van den drydubbel moord, onlangs te Favril, naby Landreies gepleegd. Zieher eenige inlichtingen die wy aen den franschen *Monteur* ontleenen.

Vrouw Largillière is sedert een paar dagen zieker; haer toestand boezemt ernstig onrust in. Men denkt dat zy hevig werd aangedaan by het vernemen der aenhouding van Manesse, haren schoonbroeder. Deze omstandigheid laet veronderstellen dat die man wel schuldig zou kunnen zyn. Hy was reeds aengehouden geweest, doch weder losgelaten; maer de justicie wackte op hem en eindelyk werd hy op nieuw aengehouden.

Manesse is een schrikwekkende kerel, boosaerdig en wraekroepend en altyd gereed om van zyne sterke lichaemskracht misbruik te maken. De openbare opinie wees hem als de dader van het drydubbele misdryf, maer heel stil, want men vreesde zyne wraek. Men zegt ook dat hy in schuldige betrekkingen met vrouw Largillière heeft geleefd en daeraer wordt de hardueckige stilzwygendheid van die ongelukkige toegeschreven. Hy is getrouwd en heeft twee kinderen; doch zyn gedrag is zeer slecht en hy heeft alles verteerd wat hy bezat. Hy was een der eersten op de plaats der misdaed en geleidde de justicie in hare eerste opsporingen.

Evenwel is het geheim nog niet openhelderd. Men legt de zaak op honderd verschillige en elkander tegenstrydende manieren uit; het boude verhaele schynt echter het meest geloofweerdigste. Men voegt erby dat de beschuldigde het verloos voornemen had opgevat om al de leden der familie Largillière te vermoorden, ten einde zich van hunne fortuin meester te maken.

Het *Journal de Saint Quentin* meldt van zynen kant, dat het onderzoek met lever wordt voortgezet.

Hof van assisen van Limburg.

De sessie van het Hof van assisen der provincie Limburg voor het tweede kwartael 1865, zal te Tongeren geopend worden op maendag 29 mei, onder voorzitterschap van M. Schaezen, raedsheer by het Hof van beroep van Luik.

M. R. Henrotte is burgemeester der gemeente Mille benoemd in vervanging van M. Coene-gracht, overleden.

M. Vrindis vervangt M. Henrotte als schepen.

De ontslaggeving van M. den baron de Senzelle van Hamal als schepen der gemeente Ruten, is aengenomen.

Men schryft uit Luik, 16 april:

Donderdag is te Herstal de bliksem op de St-Lambrechtskerk gevallen; hy heeft het gewelf gekloven en schade aen het dak toegebracht.

Men schryft uit Namen, 14 april:

Waerlyk, de moderne menscheivendheid is ongelukkig in ons land. Zieher een nieuw voorbeeld van het misbruik dat van den naam der armen wordt gemaakt om concerten en lysten in te richten die hun weinig voordeel bybrengen: Mv. E. Bochart, een concert te Namen aankondigende, had beloofd dat een deel der ontvangst voor de armen zou wezen. Zy heeft haren staet van onkosten en ontvangsten bekend gemaakt, om te doen zien dat zy gene deed aen de ongelukkigen kan zenden. Zieher deze opgaf: Uitgaven, fr. 608-26; ontvangsten, fr. 300-10. Dus te kort, fr. 308-16!

— **TREBEREKENING.** — Wy nemen de volgende berekening uit het *Journal Illustré* over: Wanneer het te Parys middag is, reken men:

- Middag en twee minuten te Algiers;
- Middag en negen minuten te Brussel;
- Middag en tien minuten te Amsterdam;
- Middag en vier-en-dertig minuten te Christiania;
- Middag en veertig min. te Romem;

Middag en twee-en-veertig min. te Berlyn; Middag en zeven-en-veertig min. te Leipzig; Middag en vyf-en-veertig min. te Weenen; Een uur en een minuut te Stockholm; Een uur en zeven min. te Haiti; Een uur en zestien min. op de Kaep de Goede Hoop;

Een uur en vier-en-twintig min. te Athene; Een uur en vier-en-veertig min. te Warschau; Een uur en vyf-en-veertig min. te Konstantinopel;

Een uur en vyftig min. te St. Petersburg; Twee ure te Smyrna; Twee ure en zeventien min. te Moskou en te Cairo;

Twee ure en twee-en-twintig min. te Jerusalem; Twee ure en zeven-en-veertig m. te Zanzibar;

Dry ure te Meca; Dry ure en vyftien min. te Teheran; Dry ure en vier-en-vyftig min. te Canton;

Zes ure en zestien min. te Madras; Zeven ure en twee-en-vyftig m. te Calcutta; Acht ure en vyf-en-veertig min. te Nankin;

Negen ure te Pekin; Negen ure en negen min. te Yeddo; Negen ure en vyf-en-veertig min. te Sidney;

Tien ure en twintig min. te Madera; Twee ure van den morgen te San Francisco;

Vyf ure en vier-en-vyftig min. van den morgen te New York; Zes ure en vyf-en-twintig min. van den morgen op de Kneep Hoorn;

Zes ure en vyf-en-vyftig m. van den morgen te Boston; Zeven ure en zeven-en-vyftig min. van den morgen te Cayenne;

Acht ure en twee-en-vyftig min. van den morgen te Rio-Janeiro; Elf ure en vyftien min. van den morgen te Lissabon;

Elf ure en vyf-en-twintig min. van den morgen te Dublin;

Elf ure en zes-en-dertig min. van den morgen te Madrid;

Elf ure en zeven-en-dertig min. van den morgen te Edimburg;

Elf ure en vyftig min. van den morgen te Londen.

— **Waerom maekt gy van tyd tot tyd geen gebruik van grieksche en latynsche aenhalingen?** — vroeg een onderling aen eenen domine. — « Verstaat gy dan die talen? » was het verbaerde antwoord. — « Neen, maer wy geven voor met den predikant niet zulk een groot traktement, en wy moeten van alles hebben. »

— De tweede hertog van Buckingham, tot sir Robert Viner op een droefgeestigen toon over zyne eigen verteringen sprekende, zegde: « Ik ben bevreesd, sir, dat ik nog als een bedelaer sterven, en iets verschrikkeliker kan ik my ter wereld niet voorstellen. » — « Geloof my op myn woord, myn vriend, was het antwoord, er is nog iets verschrikkeliker, en gy loopt gevaer dit te zullen ondervinden, namelijk om als een bedelaer te leven. »

Einde van den Amerikaanse oorlog.

De oorlog tusschen het Noorden en het Zuiden der Vereenigde staten kan als geëindigd beschouwd worden. Het leger der zunderlingen is na eenen veldslag van drie dagen verpletterd geworden. Zyne twee laatste standplaatsen, Richmond en Petersburg zyn door Grant en Sheridan ingenomen.

De Zuider magten zyn verspreid zonder hoop om zich te kunnen hervormen. De zaak der gerechtyghed, der afschaffing der slaverny zegepraelt.

Sommigen denken, dat de oorlog verre is van geëindigd te zyn, en ziehier hou de *Globe* deze denkwyze uitlegt, welke schynt algemeen te zyn.

« Het is mogelyk dat Lee zich op het een of ander punt van het virginische grondgebied zal kunnen staende houden, en dat de noorderlyken zullen gedwongen zyn eenige nieuwe operaties in te richten, om hem en Johnstone er uit te dryven. »

« Overigens is het zoo moeijelyk het politieke uitwerkkel, door de inneming van Richmond te weeg gebragt, te waerdeeren, dan het bedrag van dit feit in het militaire oogpunt te beschouwen of zich een denkbeeld te maken van de verkleeftheid van het zunderlyke volk aen zyn gouvernement en aen zyne zaak, te midden van de grootste rampen. »

« Wy zyn er verre af te denken, dat dit volk zich ten volle zal onderwerpen. Echter is het mogelyk, dat wy in dwaling zyn en dat de inlandsche geschillen het gene van Lee nutteloos zullen maken. Indien dit gebeurt, dan zal de zunderlyke bond, gelyk een kaerten huis in duigen vallen. »